

כך בשמחה היה נוסע מידי יום לכותל המערבי מהר נוף שעה ארוכה בהיותו מעל גיל שמונים ולא היה מבטלו אפילו לצורך גדול, והכל ראו בחוש ששיעור זה הוא סם חיים עבורו לכל היום, כשחלה כחמש שנים לפני פטירתו וכבר לא היה יכול לעשות את הדרך, קבע את מקום לימודו ותפילתו בביהמ"ד של האדמו"ר מבוסטון שליט"א שליד ביתו בשכונת הר נוף. זו היתה אמת-המידה, כשהיינו שואלים אותו לשלומו, ענה: "ב"ה טוב - הייתי בשיעור היום" או שאמר: "לא הרגשתי טוב כ"כ, אבל הלכתי לשיעור היום". הוא לא הפסיק להודות ולהלל ולספר חסדי השי"ת על שזכה להקים לאחר החורבן דורות ישרים, נכדים ונינים, ההולכים בדרך התורה והחסידות ותמיד היה אומר: "מי חלם על זה לפני 55 שנה!"

ועוד מעשיה אופינית לסבא ז"ל נספר כי בשבוע הראשון למגוריו בהר נוף הבחין בפתיחת ארון הקודש קודם קריאת התורה, כי חסר בתוך הארון נוסח ויהי בנסוע - בריך שמיה כמקובל, לאחר התפילה הלך מיד למרכז המסחרי וצילם את הנוסח וחזר לבית הכנסת ותלהו בדלת הארון קודש מבפנים, כך טרח וכל זה בגיל מבוגר כ-75 לערך.

הסבא בשיחה עם כ"ק אדמו"ר מראדזין זצ"ל - בנישואי אחד מנכדיו הסבא ז"ל היה קרוב ביותר לכ"ק האדמו"ר מראדזין זצ"ל בכל פעם שבא לבקרו היה האדמו"ר יוצא מגדרו לכבדו והיה שמח לקראתו שמחה גדולה, ואף

השתתף בשמחת צאצאי סבא ז"ל. כמו"כ היה קרוב ביותר לכ"ק אדמו"ר מסטריקוב זצ"ל, ובכל פעם שנפגשו היה משוחחים על סטריקוב שלפני השואה ועל חסידי סטריקוב בעיר הולדתו ביאלא-פודלאסקא.

הסבא בשיחה עם כ"ק אדמו"ר מסטריקוב זצ"ל - בנישואי נכדו הר"ר א. וואסנר הי"ו ומעשה זה שלפנינו ילמדינו מסירות נפשו של סבא לזולתו בכל מאודו וכל אשר לו למען הרגשתו הטובה של האחר, וכך סיפר אברך חוזר בתשובה מתושבי הר נוף:

"כאשר החל לשוב ליהדות התקשה ביותר בלימוד הגמרא עם פי' רש"י ותוס' וככל שעמל להבין לא ראה פירות בעמלו, יום אחד פגש בסבא ז"ל שהתעניין בשלומי כדרכו, אז תינה לפניו צערו וקשיו בהבנת הגמ'. לאחר כמה ימים שוב פגשו סבא ואז שאלו, אולי אוכל לעלות לביתך הערב לאחר ערבית? האברך השיב: בשמחה הלוואי והייתי זוכה לביקור שכזה, ואכן לאחר תפילת ערבית נקש סבא על דלת ביתו ובידו שקית קטנה ושאל לאברך אם יש בביתו פינה בה יוכל להדליק נרות, האברך המופתע השיבו כן בודאי והראה לו על פינה מסויימת, אז הוציא סבא כמה נרות נשמה מהשקית סידרם בשורה והעלה בהם להבה, ועמד מביט בנרות המרצדים מבטו נעוץ בנקודה מרוחקת, ונראה כי מחשבתו למרחקים נסקה, פתע פנה אל האברך - שעדיין עמד מסומר למקומו כשהוא תמה למעשיו של סבא - ואמר לו נרות אלו שהדלקתי עתה הרי הם לעילוי נשמותיהם של

אשתי ושני ילדי שנרצחו ע"י הנאצים בתאריך זה, הייתי באושביץ הותרנו מאחורינו הורים סבים אחינו אחיותינו נשינו וילדינו ולא נותר בעולמי כלום אחר כל זה חשבתי כמו כולם כי הכל אבוד, אין עתיד ואין תקווה, אך למרות הכל התחלנו הכל שוב מהתחלה, ואכן, היתה זו התחלה קשה ביותר, אבל הקב"ה סייע בעדי וזכנו לכונן את בתינו מאפר, גם אתה התחלת עתה התחלה חדשה אכן קשה היא אך ברור הוא כי הקב"ה יעזור".

התחלה

ומכאן נלמד בבנין אב למידת חסדו של סבא שמסר את רגעיו הפרטיים הקשים ביותר, את פצעיו וחבורותיו שלא הגלילו, עבור הצלחתו בתורה של יהודי, חסד לתורה חסד ליהודי, צא ולמד. היטיב להגדיר זאת בהודמנות, כ"ק האדמו"ר מביאלא שליט"א: יש ידיד שאפשר לשוחח אתו, יש ידיד שאפשר ללמוד אתו, ויש שאפשר לטייל אתו, ויש לעשות אתו עסקים, ר' אהרן הוא ידיד שיכול אפילו לבלוע תרופה מרה עם יהודי.

הסבא עם כ"ק אדמו"ר ה'פני מנחם' מגור זצ"ל - בבו מצוה לנכדו הר"ר ל. דאוידאוויץ הי"ו מופלאה היתה התקשרותו לכ"ק האדמו"ר מטאלנא זצ"ל, בכל פעם בה שהאדמו"ר שמע רק בשמעו את השם ר' אהרן סאורימפר היה קורן משמחה, כמה פעמים ביקרו האדמו"ר זצ"ל בביתו בשמחה וחיבה יתירה, באחד מן הביקורים הביע האדמו"ר זצ"ל את רצונו לקדש את הלבנה על מרפסת ביתם, וכבר היה זה בשעת לילה מאוחרת, בני המשפחה כינסו במהירות מנין, והאדמו"ר יצא למרפסת, קידשו את הלבנה, ורקדו, ואח"כ היה האדמו"ר בשמחה גדולה כמו שהיה לו ענין

מיוחד בזה, באותו ביקור אף נתן לסבא ז"ל שתי כרכים סידור בית יעקב מהגה"ק רבי יעקב עמדין זצ"ל, עם הקדשה חמה בכתב ידו.

1234567

1234567

הסבא עם כ"ק אדמו"ר מטאלנא זצ"ל - בחנוכת הבית המדרש דחסידי טאלנא ברח' חזן כשהאדמו"ר גילה לפניו את רחשי ליבו שברצונו להקים ביהמדר"ר לחסידי טאלנא, במרכז העיר, היה הוא זה שנתן לו סכום הגון כבסיס ליסוד קרן לרכישת ביהמדר"ר. מה מאד שמח כ"ק האדמו"ר מטאלנא זצ"ל שפעם אחת בא לבקרו, ובהשגחת השי"ת הגיע באותו יום ארון הקודש מחיפה שאותו תרם לביהמדר"ר של האדמו"ר משאץ זצ"ל וכאשר סבא ז"ל אמר לאדמו"ר זצ"ל שהוא תורם ארון קודש עבור ביהמדר"ר שלו, קם האדמו"ר מטאלנא ואמר, באושר גדול: "ארון קודש שהיה אצל ה"בית ישראל" זה ממש חשיבות שיהי' בביהמדר"ר שלי", ובשמחה רבה הודה לסבא ז"ל על כך.

כן לעתים קרובות היה נוהג לבקר את האדמו"ר מטאלנא, בביתו וכן היה מגיע כמעט בקביעות לסעודת מלוה מלכה ואף כבדו פעם אחת לברך ברהמ"ז - לזמן - ב"טיש".

מדי פעם היה שולח ארגזי מיץ ענבים לביהמ"ד, וכן הקפיד לשלוח מדי עש"ק במסירות ממש עוגה שנעשתה במיוחד לצרכיו הבריאותיים של האדמו"ר (עוגה ללא סוכר). גם בימיו האחרונים כשהאדמו"ר חלה ושהה בבני ברק, נסע אליו במסירות, ומה מאד שמח האדמו"ר בבואו אליו. אפי' בתקופה שמיעט בדיבור

והיה קשה עליו הדיבור מחמת חוליו הוא פנה אל סבא ז"ל וברכו בבני, חיי ומזוני, ואף ביקש שיסיעו אותו עם כסאו כדי ללוות את סבא ז"ל שנפרד ממנו.

בשנת תשנ"ג ביקר אצלו בביתו בהר נוף כ"ק מרן הפני מנחם זצ"ל.

צילום: 1234567

מידה מיוחדת היתה לו האמונה הפשוטה והבטחון בהשי"ת בכל מצב - שכך צריך להיות.

דודר חסד

אחרי החסד

1234567

כ"ק אדמו"ר מטאלנא זצ"ל בדיקוד עם הסבא - בנישואי אחד מנכדיו

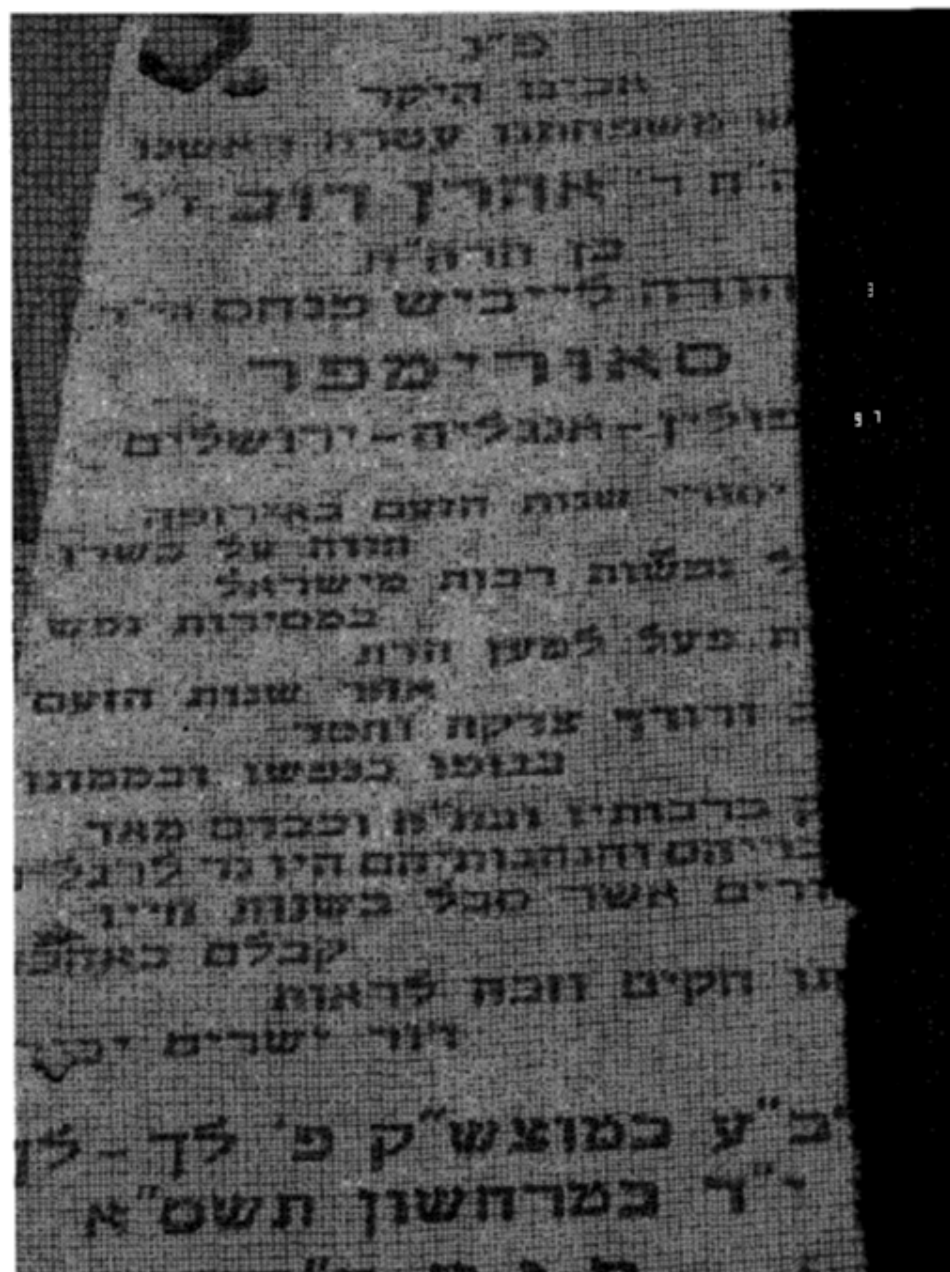
ציפיתו לגאולה היתה מיוחדת - ובכל עת היה מתבטא: "מיר זאלן אנטקעגען גיין משיחין". באומרו לילה טוב היתה שגורה בפיו האימרה "א גוטע נאכט, מ' זאל אויף שטיין צו די גאולה שלימה".

לפני פורים תש"ס חלה, ומצב בריאותו התדרדר מאד, ועקב כך כבר לא היה יכול ללכת על רגליו ונזקק לכסא גלגלים. גם בבית חולים דקדק על קלה כבחמורה, מיד כשהאיר השחר ביקש שיעזרו לו להניח טלית ותפילין והתפלל בכוונה.

בחסדי השי"ת קיבל שחרור מבית החולים לליל הסדר, מה גדולה היתה שמחתו על כך והודה להשי"ת על חסד זה, ולא הפסיק להודות להשי"ת על החסדים שהוא נמצא בביתו.

זכה בקיץ תש"ס להשתתף בשמחת נישואי נכדו הר"ר ישראל דוידוביץ הי"ו מחיפה ואף לרקוד "מצוה טאנץ", וכן זכה להיות סנדק של נינו, בנו של נכדו הר"ר אורי וואסנער חתן בנו הר"ר אברהם יצחק הי"ו, למרות שבתחילה סרב לקבל את הכיבוד באומרו שיש טובים ממנו, וכן שלא יכול לטבול לפני כן. אולם לאחר הפצרות מרובות ניאות להיות סנדק.

[אוצר החכמה]

אוצר החכמה

אנחנו 1234567

5 12:45:47 PM

1234567 ח"ה

בחדש תשרי תש"ס נחלש מאד, ואושפז בביה"ח במוצאי ש"ת.

בג' בחשון תש"ס, עוד חגג את יום הולדתו ה-90, וכדרכו הודה להשי"ת שזכה לאריכות ימים ולראות דורות ישרים מבורכים.

לדאבון לב גברה מחלתו וגופו נחלש ולאחר כמה ימים, במוצש"ק פ' לך-לך
אור לי"ד בחשון, החזיר את נשמתו הטהורה לבוראה, במעמד מנין מבני המשפחה
וזכה לדעה צלולה עד לימיו האחרונים.

הלויתו שהתקיימה ביום ראשון י"ד חשון יצאה מבית המדרש בוסטון שם
הספידוהו תמרורים [הספדים נדפסו להלן] משם המשיך מסע הלויה לבית המדרש
של אדמור"י גור ברחוב רלב"ח, ומשם להר הזיתים למנוחת עולמים.

הגדה

הגדה

ת' נ' צ' ב' ה'

הדפסה ברזולוציה מסך - להדפסה איכותית הדפס ישירות מן התכנה

זכרון אהרן ספר זכרון עמוד מס': 107 הודפס ע"י אוצר החכמה

החומר והחכמה

החומר והחכמה

החומר והחכמה

החומר והחכמה

החומר והחכמה

החומר והחכמה

החומר והחכמה

אלון בכות

הרב הגאון רבי ישראל יעקב בוק שליט"א
ראש ישיבת אור שמח - מחותנו של המנוח

להגיד שבחו שלא שינה

נעמדנו כאן להיפרד מיהודי שההיסטוריה של חייו נכפלה בכמה דורות ובכל הזמנים ובכל המצבים ובכל התקופות, בין בזמנים של עליה בין בזמנים של ירידה, בתקופות של שפל ובתקופות של שפע, תמיד היה ניתן לומר עליו "להגיד שבחו של אהרן, שלא שינה".

בכל פרק בחייו בפולין, באנגליה, ובדרכים שבאמצע בין לפני המלחמה ובין אחרי המלחמה, גם בעת שהגיע לראשונה לארצו הקדושה ובין בעת שחזר אליה שנית, לא שינה את טבעו מאז ולתמיד, להגיד שבחו של אהרן שלא שינה.

הפרשיות שאנו קוראים בשבועות הללו, מובא שהם פרשיות המיוחדות לכל יהודי ויהודי, ידוע מהספרים הקדושים שכל אחד מישראל צריך למצוא בתוה"ק נקודה מסוימת שנוגעת במיוחד אליו, נקודה שהתורה דורשת ממנו שיכין שבוה שורש נשמתו, אבל הפרשה הזאת נוגעת לכל יהודי בכל מצב שהוא, בפרשת השבוע מדובר בפרטות על אברהם אבינו ע"ה בפעם הראשונה, אמנם לא נאמר בו כדרך שנאמר לגבי נח, "נח איש צדיק תמים היה בדורותיו, את האלוקים התהלך נח", אבל כאן תחילת הלימוד שלנו על אברהם אבינו הוא ב"לך לך מארצך" שהוא הנסיון, ללא כל דברי הקדמה על אברהם אבינו עצמו, וחז"ל אומרים, מה הנסיון הראשון ב"לך לך" אף הנסיון האחרון ב"לך לך", קח נא את בנך את יחידך אשר אהבת ולך לך אל ארץ המוריה והעלהו שם לעולה".

ללמדנו שכל המציאות של יהודי וכל ההווה המתחדשת בקרבנו בכל יום, זאת מציאות של "נסיונות" יום יומיים, אנו לומדים על הנסיונות שניתנו ליהודי ועל הכח לעמוד בכל המצבים ובכל הנסיונות שניתנו ליהודי ועל הכח לעמוד בכל המצבים ובכל הנסיונות שלזה זוכים אנשי סגולה שהם תלמידיו של אברהם אבינו.

וכשמגיע להם הנסיון של "ורם לבבך ושכחת את ה' אלוקיך" אז הם נאחזים בהנהגה של "כוס ישועות אשא ובשם ה' אקרא..." וכך במצבים הגרועים ביותר ובמצבים הטובים ביותר תמיד יהיה "כי שם ה' אקרא, הבו גודל לאלוקינו".

ובדרך הזאת הלך הנפטר הגדול.

פסוקים

הדבקות שהיה למנוח בצדיקי עולם לא רק מהיום ולא מעשרות השנים האחרונות, אלא עוד כשהעולם ידע עדיין מה הם גדולי עולם וצדיקי עולם, לפני שעלה הכורת על בית ישראל בתפארתו, וכך המשיך והיה דבוק בצדיקי אמת שכל מילה שיצאה מפיהם היתה קודש אצלו, עד ימיו האחרונים.

לא ראינו דבר שמשמח אותו אם אין זה קשור לאמונה, או לנחת בעניני תורה וקדושה ויראת שמים, הדבקות שלו לתורה הדבקות בהקמת מוסדות של תורה בנתינת יד לתורה בעידוד ללמוד ולעסוק בתורה, והיה "פיזר נתן לאביונים" לעמוד במצוקה של אדם ולתת לו את ההרגשה שהוא נעזר על ידו ואותו אדם לא מקבל ממנו.

כשביקרתי אותו בחול המועד פסח בבית החולים "הרצוג" היה חלוש ומיוסר אך התאמץ לקבל בסבר פנים יפות וכשטעם מהאוכל שהיה לפניו ראינו עד כמה נזהר שלא יהיה "געבראקס" אפילו כשהידור זה עולה לו במאמצים כבירים כך אכל מהמצות ומהמאכלים בזהירות רבה מתוך חולשתו.

היה 'לא מחזיק טיבותא לנפשיה' ואצלו התקיים הפירוש החסידי על המשנה אל תחזיק טובה לעצמך, כי לכך נוצרת - כי לכך נוצרת שלא להחזיק טובה לעצמך, ומעולם לא ראו עליו על איזה מעשה טוב שלו או על מעלה שיש בו ובמשפחתו ואצל צאצאיו, לא תלה זאת בזכות עצמו ולו ברמז קל, וביטל את עצמו מכל וכל.

וכל דבר טוב שקיבל חיים ונחת וכו' הכל תלה בזכות הצדיקים ולא בזכות עצמו, לא דרש לעצמו אלא ביקש מתנת חנם כפי שאמרו ז"ל שהצדיקים אע"פ שיכולים לבקש בשביל מעשיהם הטובים לא ביקשו אלא מתנת חנם.

وهוא זכה לדורות ישרים מבורכים ההולכים בדרך ה' בתורה ובמעשים טובים, מה זרעו בחיים אף הוא בחיים, וימליץ טוב על זוגתו החשובה שתזכה לאריכות ימים ושנים טובות על הבנים והבנות ועל כל הצאצאים שיזכו לעלות ולהתעלות בזכות המליץ יושר שעלה היום למרום ושוכן ליד כסא הכבוד.

הרב הגאון רבי משה געלדציילער שליט"א

רב קהילת בית שלמה - הר נוף

1234567 תח"ח

חבל על דאברין

חבל על דאברין ולא משתכחין, על ר' אהרן הננו יכולים לומר ולא משתכחין, כשהמלחמה פוצה היה כבר כבן 30, אדם מהדור הקודם, שהיה כל כך הרבה מה ללמוד ממנו, בחייו יכלנו ללמוד ממנו אולם עכשיו כבר אין ממי לקבל.

רבי אמר מה שאני גדול יותר מחבירי כי ראיתי את רבי מאיר מאחוריו. רבי מאיר היה מהדור הקודם, אמר רבי אני ראיתי והתבוננתי ברכי מאיר מהדור ההוא, ולמדתי ממנו.

1234567 תח"ח

אדם שעבר את החורבן לפני למעלה מ-60 שנה ונשאר עם האמונה, זה היה ר' אהרן, אמנם השכל מגיע מאוחר יותר ורק כשהוא הלך מאיתנו אנחנו מתחילים באמת להעריך אותו.

הקב"ה אמר לאברהם אבינו לך לך, תעזוב את בית אביך, את ארצך, את המשפחה את הקרובים ולך לבדך.

1234567 תח"ח

את ר' אהרן לא שאלנו, לא היה לו את הניסיון, דחפו אותו והלך בעל כורחו, והגיע לארץ אחרת והקים עוד פעם משפחה.

היכן מוצאים כאלו אנשים, איך לומדים מכאלו אנשים, מכזה הנהגה, "והאמין בה" ויחשבה לו צדקה", הראשונים שואלים כבר על זה, מה הגדולה שהיתה בכך שאברהם האמין בה' עד שנחשב לצדקה, אולם החתם סופר מבאר שכל כך התייגע אברהם אבינו על האמונה שהעביר את זה הלאה לבניו, ונתן את האמונה בצדקה לבניו.

1234567 תח"ח

על הפסוק בפרשתנו "ועמק השידים, בארות בארות חמר" מביא רש"י מדרש אגדה שכשאברהם אע"ה הלך להציל את לוט במלחמה נעשה גם למלך סדום במלחמה, שיצא מבארות החמר שהיה בהם טיט, לפי שהיו מן האומות מקצת שלא היו מאמינים שניצל אברהם מאור כשדים מכבשן האש וכיון שיצא זה מן החימר האמינו באברהם למפרע.

וקשה על זה, איך האמינו באברהם דווקא אחרי הבארות חמר לכאורה יכלו לראות בכך שכל אחד ניצל ולא רק אברהם אבינו.

אלא הפשט הוא שאברהם אבינו ראה בכל דבר שלו - אמונה בכל דבר ראה את הנהגת השי"ת והעביר זאת הלאה לאחרים, אלו שראו אותו בפעם הראשונה ועדיין לא הכירו את כח האמונה ראו זאת בפעם השניה, ואברהם אבינו הוריש את הכח הזה לדורות הבאים.

ר' אהרן, כמו שאמרו מקודם, כשנתן צדקה, בכל המצבים נתן צדקה, המדריגה של צדקה היתה אצלו כפי שהיתה אצלו האמונה, "והיה אמונת עתיד, זה זרעים, זרעים זה החלק שנתפרשו שם עניני הצדקה, כי יש להם שייכות זה לזה, המדרש אומר על הפסוק "הניצנים נראו בארץ מעת הזמיר הגיע וקול התור נשמע באצנו" הניצנים נראו בארץ - כשאדם גדל והולך, ועת הזמיר הגיע - כשהגיע הזמן ללכת אזי וקול התור נשמע בארצנו. הקול של הילדים והנכדים שלומדים תורה זה מה שמחזיק את האדם.

חבל על ראבדין ולא משתכחין, לא היה מספיק שכל ללמוד ולהחכים מדרבין, והלך לפניך צדקך, והשי"ת יעזור שלא נדע עוד מצער ומחה ה' אלוקים דמעה מעל כל פנים אמן.

1234567

1234567

הרב הגאון רבי שלמה אשכנזי שליט"א

ראש כולל בוסטון - הר נוף

הפכת מספדי למחול לי

^{אוצר החכמה}
שמעתי פעם מאדם גדול שיש פעמים שעיקר ההספד הוא בקשת המחילה, הפכת מספדי למחול לי, בקשת המחילה מהנפטר שלא ידענו להחשיבו ולהעריך אותו כרום ערכו, וכגודל מעשיו.

ר' אהרן, זכינו שהיה עמנו בשנים האחרונות, והוא הקרין על כל הסובבים בשיעורים, בתפילות, בתורה ועבודה, בהסתכלות המיוחדת שלו העיר והאיר בהרבה ענינים, ועורר את הלב בנושאים שונים לפעול בהם עוד ועוד, ומי מדבר על הצדקה וחסד שנפשך אצלו, אבל העיקר שלא העריכו מספיק, שזה היה יהודי א פארצייטישער איד, יהודי לא מהדור שלנו, הרגישו וראו שמתהלך כאן יהודי שהוא בכלל לא מהמציאות שלנו, שכולם הכירו בו שהוא אריסטוקראטישער מענשט, אדם מרומם ואצילי משכמו ומעלה, יהודי קטן שהחזיק את עצמו קטן לא החזיק טיבותא לנפשיה, אבל ראו שבאדם הצנוע הזה יש נשמה גבוהה, אדם גבוה, ש"ברורותיו" מדור אחד לדור השני הוא חיבר וקשר בין הדורות והעביר הלאה את רוממות הנפש של הדור הקודם.

^{אוצר החכמה}
זהו קיים את מה שכתוב לך לך מארצך וממולדתך ומבית אביך, הוא הלך ממקום אחד לשני, ממלכה אל עם אחר, אבל הוא גם קיים את מה שנאמר בהמשך "אל הארץ אשר אראך" כביאורו של השפת אמת זי"ע שהוא לא ידע שהולך לארץ ישראל רק אל הארץ שרצון השי"ת להביא אותו לשם.

ר' אהרן, הלך "אל הארץ אשר אראך" להיכן שהיה צריך ללכת ידע שזהו רצון ה' אז הוא היה מוכן ומזומן, וכך בסוף ימיו הגיע לארה"ק, ואז זכינו להתבשם במחיצתו, ראינו אותו כשהתייצב כמו חייל נאמן בבית המדרש, בסדרים, בתפילה בלימוד התורה, הוא היה דוגמה עבור אברכים צעירים כיצד צריכה להיראות קביעות לתורה ולתפילה, ובהליכותיו בלבד גרם אצל רואיו התחזקות בתויר"ש.

אל הארץ אשר אראך, כתוב בספרים שיש בזה משמעות למקום גבוה יותר ויותר, "צדיקים אין להם מנוחה לא בעוה"ז ולא בעולם הבא שנאמר ילכו מחיל אל חיל".

ר' אהרן כפי שבחייו עלה ונתעלה כך ימשיך וילך מחיל אל חיל והשאיר בית שהיה בחייו בית ועד לחכמים. וכעת שהוא הולך לבית עולמו אנו מבקשים ממנו, ר' אהרן, תלך לכסא הכבוד לעורר רחמים לא רק על האלמנה החשובה לא על משפחה היקרה שהשארת, אלא על כל ישראל על כל היהודים שכל כך אהבת והיה לך כזו אהבת ישראל ליהודים מכל הסוגים.

ואנו שוב אומרים עליך "הפכת מספדי למחול לי" שעיקר ההספד שלנו הוא הבקשת מחילה ממך, תמחלו לכולנו ותעורר רחמים שיהיה למעחלה מחילה סליחה וכפרה לכלל ישראל וגובה לביאת גואל צדק בב"א.

הדפסה ברזולוציה מסך - להדפסה איכותית הודפס ישירות מן התוכנה

זכרון אהרן ספר זכרון עמוד מס: 114 הודפס ע"י אוצר החכמה

הרב יהודה פנחס סאורימפר שליט"א

בן המנוח ז"ל

הצנע לכת

האבא היה, כפי שהגמרא אומרת במסכת סוטה, ספר תורה תחילתו גמילות חסדים וסופו גמילות חסדים.

יהודים גיצולי שואה סיפרו לי שכשיצאו מהמחנות, האבא נשאר לכד מאושוויץ, ובמצב כזה הלך להציל יהודים.

אני זוכר, שכבר מצוה של אחי, נאם הגאון הרב באב"ד זצ"ל ואמר שהידים שלו כבולות משום שהאבא והאמא ביקשו ממנו שלא ידבר שבחים, אבא הצניע את עצמו. אבל אצלנו כמשפחה אנו יודעים איזה תקופה של חסד היתה, והיו לו כאלו השגות בחסד שאין להם אח ורע.

בזמן האחרון, במשך כל החדשים ששכב בבתי החולים עם כל המכאובים שלו והיסורים, מעולם לא יצאה טרוניה מפיו, אפילו פעם אחת לא התלונן שכבר סבל מספיק, במלחמה, במחנות, אף פעם לא הרחרר אחר הקב"ה, ורק קיים את המצוה לצפות לישועה, וציפה לישועה, כשאמרתי לו שהרבי רוצה לבוא אליו לבקרו, מחה על כך ואמר שבשום אופן לא, יניחו שיבוא אליו, הוא ברח מהכבוד ומהתהילה כמו מפני אש.

כולם הכירוהו שהיה עדין הנפש, ובמשך כל השנים שמעתי מכ"כ הרבה אנשים שהעידו עליו על העדינות שלו האיידלקייט, האצילות שלו.

בן אחותי הזכיר מקודם את תקופת הגיטו בלודז', איך שסיכן את עצמו ונתן גפשו בכפו עבור יהודים אחרים, היה משיג אוכל עבור יהודים.

ע ידי ראיה סיפרו כיצד השיג אוכל במסירות נפש עבור הרה"צ רבי נחמיה אלטר זצוק"ל הי"ד בגיטו, ועוד סיפרו שפעם ברח מהגרמנים ימ"ש והם ירו ללא הרף והוא יצא להציל את האחיינ שלו, אמנם ברגע האחרון לפני שבא להצילו כבר נהרג בידי הנאצים ימ"ש, והאבא במשך עשרה ימים לא יכל לדבר מחמת ה"שוק" שהיה לו מכך.

כמו שהזכירו קודם, לאחר שניצל בחסדי השי"ת מהשואה, נשא חן בעיני כל גדולי הדור, הבית ישראל, החזון איש, הלכ-שמחה, הפני מנחם, והאדמו"ר מראדזין זצוק"ל שכל כך אהב את האבא והיה מגיע אליו תמיד באנגליה. וכל האדמורי"ם אהבו אותו מאוד.

אפשר להגיד רק מקצת שבחו, ישנם דברים אודותיו שקראתי בספר שכתב אפרים (הארי) נובלסקי, גנרל אמריקאי שהגיע לגרמניה לשחרר יהודים מהמחנות והוא מתאר בספר את הימים הללו אחרי שנסתיימה המלחמה, שאבי הגיע אליו והוא עזר לו להקים את ה"בית יתומים" שעברו דרכו אלפי ילדים פליטים, וכך גם יזם הקמת בית מטבחים הראשונות לאחר השואה, והגנרל האמריקאי עזר לו בזה והוא הקים את בית השחיטה, ועל ידי זה סיפק ליהודים בשר כשר.

"חכם לב יקח מצוות", כולם יודעים שאחרי המלחמה היה נוח לעשות כסף אבל אבי לא חיפש אז את העסקים, רק היה טרוד כל כולו בעשיית מצוות ובפעולות למען שארית הפליטה, הוא השיג את ה"נעל חליצה" הראשון אחר המלחמה שהביא ממזרח גרמניה.

בשראה שלנערים אין ציציות השיג אבא מאה זוגות של טליתים קטנים, ואיו שמחה היתה שם כשהגיע מפרנקפורט עם הציציות.

ורבנים חשובים, פוילישע רבנים, התאכסנו כסדר בביתו, הלך והשיג עבור הידוים שיצאו מהמחנות, רופאים שיטפלו בהם, במיוחד עבור הנשים.

ואירגן שחיילים יהודים ששירתו בצבא האמריקאי יקחו ויאמצו ילדים יתומים שנשארו אחרי המלחמה, גם מסופר עליו בספר שהשיג אלפי אלפי ויזות לאמריקה עבור יהודים, יותר ממה שהיה מותר, (וסייע ליהודים שהיו בחלק הרוסי שהיה אסור להם לצאת).

רבי אליעזר לופיאן ראש ישיבת חיי עולם בלונדון בנו של הג"ר אליהו לופיאן הגיע פעם אליו להתרימו שאין כסף לשלם לרמ"ם אע"פ שאבי היה אז בירידה מבחינה כלכלית אמר לי שאכתוב צ'ק ונתן לו את הכסף הזה.

היה מוקיר רבנן מופלא ביותר, לידינו בסונדרלנד היתה ישיבה של ספרדים ובכל שבת היו מגיעים אלינו תלמידים רבים וסועדים על שולחנו והיה מכין בכל שבוע כמויות של אוכל ושתיה בעבורם, כך היו בני בית בביתנו עד שהתחתנו וחלקם היו מגיעים אלינו גם אחרי נישואיהם, היה ביניהם בחור חלש שאבי טיפל בו במסירות ודאג הרבה בעבורו, וגם היה ממשיך להגיע אל אבי אף לאחר נישואיו, והיה קשור מאוד והיה קורא לאבינו "אבא".

החביבות מצווה שהיתה לו, כפי שהזכירו, ואת הכל רצה לעשות לבד ולא להסתמך על השני, לא רק לצאת ידי חובה, רק שהכל יהיה בהידור ובשלימות, הרכונו של עולם יעזור לאמא ששירתה אותו בכזאת מסירות בכל שעות היממה, שאין בנמצא כזו מסירות.

אבא, תמיד רק רצית לשמוע מאיתנו בשורות טובות ונחת תמשיך לבקש ולהתפלל עלינו עכשיו שאתה עולה להיות יחד עם זקניך הקדושים הרה"ק רבי פייבל מגריצה זי"ע רבי אהרן ביאלער, הצדיקים רצו אותך לידם אבל אנחנו איבדנו אותך, תבקש עלינו ותהיה מליץ ישר.

הרב פנחס דוידוביץ שליט"א

1234567

חתן המנוח ז"ל

אבד חסיד מן הארץ

נפלה עמרת ראשנו, אוי נא לנו כי חטאנו, השווער ר' אהרן דוב ב"ר יהודה פנחס היה הכתר של המשפחה, אוי, אבד חסיד מן הארץ, והיה לא סתם חסיד כי אם חסיד של הרבי'ם הקודמים, א פארציטישער חסיד, כל חייו היו מקשה אחת של אמונת חכמים, תמיד, כסדר, היה אומר שהוא חי בזכות גדולי הדור, בזכות ההברכות של הצדיקים, וראו אותו תמיד כיצד הוא זורח ממש, מן הנחת שיש לו מהילדים, מהנכדים שלומדים תורה, והיה אומר: "גיטע קינדר, חסידישע קינדר, חסידישע אייניקלאך, שלומדים תורה זו הנחת הכי גדולה שיש לי".

1234567

זה היה כל מהותו וכל שמחתו, לראות דורות ישרים מבורכים, ובחסידי השי"ת התקיים בו "והנה פרח מטה אהרן", הקים דורות, בנים ובנות נכדים ונינים, כולם חסידים, עוסקים בתורה ובמצוות, ה"אמונת חכמים" שלו, הרי היתה מיוחדת במינה, ואני בטוח שזכות זו עומדת לו, זכות האמונת חכמים שהיתה לו עוד מצעירותו - מלפני המלחמה כשזכה לשמש את גדולי הצדיקים בפולין, ה"ביאלער רבי" זצוק"ל ועוד, ולאחמ"כ הקשר שהיה לו להחזון איש זצוק"ל, שהוא היה כ"כ קרוב אליו והחזו"א כיבדו וחיבבו ביותר, ובימיו האחרונים של החזו"א הגיע לביתו, ואח"כ שאל החזו"א את רבי דוד'ל פרנקל זצ"ל נאמן ביתו, למה לא הניחו לר' אהרן דוב בן זיסל להיכנסת.

1234567

הבית ישראל זצוק"ל קרא לו בחיבה "מיין אהרלה" מי יתאר את התקשרותו בלב ונפש אל כ"ק אדמו"ר מטולנא זצוק"ל והיה שולח לו בכל שבוע מאכלים מיוחדים ומיץ ענבים, וכ"כ הרבה מרח סביב זה בכל נפשו, וכששמע מפי אדמו"ר מטולנא שיש לו רצון שיהיה לו בית מדרש בגאולה, אז הוא תיכף נתן לרבי את הנתינה הראשונה, ואיך נהנה שהארון קודש שהיה בחיפה יעבור אל האדמו"ר מטולנא ואמר בהתרגשות: "זה הס"ת ששימש את הבית ישראל זי"ע" וכל כך גרם לו עונג והנאה, שיכול לשמש ולהנות את גדולי ישראל, בוודאי יעמדו לו כל זכויותיו, כל המצוות וכל החסידים שעשה במסירות-נפש למעלה מדרך הטבע, והציל אנשים, מתוך הקרבה ומסירות.

פעם סיפר לי שנכנס עם קוויטל ארוך אל הבית ישראל, ובקוויטל הזכיר לפניו כמה וכמה אנשים, ושאל אותו הבית ישראל: "אהרלה, וואס איז מיט דיר, דו דארפסט אויכט אישועה", מה איתך, אתה גם זקוק לעצמך לישועה.

הוא חשב על כולם, אבל לא חשב על עצמו, ה"תמכין דאורייתא שהוא היה, באופן מיוחד ומופלא ביותר, רק היום, סיפר לי משהו שכאשר היה גר בחיפה, מינה הבית ישראל אנשים

שישגיהו עליו שלא יוציאו ממנו יותר מדאי כסף, כי נתנה פשוטה שלו היתה מסתכמת בסכומים גדולים מאוד. וכך הוא היה מוכר לכולם, הבית פתוח שלו בברלין, בסונדרלנד, מלא חסידים מלא בתומכי תורה.

הוא היה

ומאז שהגיע לעיר הקודש ירושלים נקשר אל הכותל המערבי במשך שנים היה הולך בכל יום לכותל, שם שמר בקפדנות על השיעור שהיה לו שם, וזה היה אצלו קודש קדשים, זה היה בנפשו שימשך השיעור, הוא היה קשור למקום.

היכן שראה דבר שבקדושה, דבר של תורה נמל בזה חלק, לפעמים זה היה שלא כדרך הטבע, גם כשנחלש ובקושי יכל ללכת ביקש שיקחו אותו לכותל המערבי, הוא הרגיש את הקדושה את השכינה שנמצאת שם.

שכל הזכויות הרבות שלו יעמדו לו ושהשווער ילך לכסא הכבוד ויבקש על השוויגער האלמנה שתחי' לאוי"ט שכל כך הרבה טיפלה בו ועזרה לו במסירות נפש יום ולילה, על הכנות שהיו כ"כ קשורות אליו, על הבנים על הבן ר' יידל, שהיה מסור אליו כל כך, וטיפל בו יומם ולילה, והשווער אמר: הבן שלי יידל הוא צדיק, הוא עוזב הכל ומטפל רק בי, על הבן ר' אברהם שמשך בדרכיו בתורה ובחסד, על הנכדים היקרים על הנינים, שאצל כולם הוא היה דמות שיש ללמוד ממנו, דמות של אמונת חכמים, של אהבת תורה ויראת שמים, שילך לפני כסא הכבוד ויהיה למילין יושר עבד כולנו, ולא ישמע עוד שוד ושבר בגבולנו בוודאי מקבל מקום טוב בגן עדן ומקבלים אותו כל הצדיקים שהיה כ"כ קשור אליהם בחייו, שיבקש בעדנו ובעד כל כלל ישראל, ואני מבקש מחילה בשמי ובשם כל המשפחה, ושמעתה נזכה רק לשמחות וישועות ונחמות אמו.

הרב משה דוד פערעלמאן שליט"א

נכד המנוח ז"ל

אוצר החכמה

דפוס

דורות שנים עשר ראו עיניו

קראנו אתמול ואעשה אותך לגוי גדול ואברכך ואגדלה שמך והיה ברכה, רש"י על הפסוק מביא את החז"ל בפסחים ואעשה אותך לגוי גדול זה אברהם אבינו ואברכך זה יצחק אבינו ואגדלה שמך זה יעקב אבינו, יכול בכולם יהיו חותמין תלמוד לומר והיה ברכה, כך חותמין ולא בהן. יש ווארט מפורסם בשם הרבי מקוצק זי"ע, ישנם ג' עמודים שעליהם העולם עומד, תורה ועבודה וגמילות חסדים, אברהם אבינו הוא מידת החסד, ואמר הקב"ה כך חותמין, כך - אברהם שאתה מרמז על מידת החסד, על ידי הכח של החסד - חותמין את הגלות, ומביאים את ביאת משיח צדקנו, כשיגיעו הדורות האחרונים של הגלות באחרית הימים, יכול בכולם יהיו חותמין, יכול שתהיה חתימת וסיום הגלות בזכות המידות של כולם, תלמוד לומר כך חותמין, שבזכות החסד, בזכות המעשים לטובת הזולת, תהא חתימת הגלות ועי"ז ימהר ויחיש הקב"ה את הגאולה השלימה.

סבא, מי כמוך כל החיים שלך היו מונחים בלפעול ולעשות למען יהודים אחרים ברוחניות וגשמיות, במלחמה בגיטו בלודז', בשעת המלחמה כשעבדת במטבח באושוויץ והצלת עשרות יהודים במסירות נפש ממש, מיד אחרי המלחמה, כשנכנסת למקומות מסוכנים בברלין, די רוישישע זאנע, והוצאת מתוכם יהודים שלא ידעו בעצמם שהם יהודים, שכעצמם לא רצו לדעת שהם יהודים.

הגמרא מביאה בבא מציעא, ריש לקיש הוי מצ"ן מעשי דרבנן, צ"ן היכן יש קברים של רבנן כדי שהכהנים ידעו היכן אין ללכת כי מטו למערת דר' חייא, נעלמא מיניה, נעלם ממנו קבורתו של ר' חייא, אמר, ריבוננו של עולם, תורה כמותי לא פילפלתי יצאה בת קול ואמרה תורה כמותי פילפלת, תורה כמותי לא ריבצת, מספרת הגמרא כמה גדולים מעשי חייא, שסבב והלך במקומות ונטל ילדים ולמד עמהם תורה, הסבא הלך אחר המלחמה ונכנס למקומות שהסתכן בזה שנכנס שם, והוא פגש קבוצה של בנות יהודיות ודיבר על ליבם לבוא לשטח של האמריקאים, והם ענו לו: "כמו יצמחו שערות על כפות ידינו כך יש עדיין יהודים בעולם", והוא דיבר עמהם עוד ועוד עד ששיכנע אותן שיבואו אחריו, ואתם בנות הקימו ב"ה משפחות נכבדות וחשובות.

אתמול, בשעה של הציאת נשמה, אמרו בזמירות בזמר אליהו הנביא, "איש דורות שנים עשר ראו עיניו". ואומרים בשם הרה"ק מצאנו בעל הדברי חיים זי"ע, מה הגדלות בזה שאלהו ראה שנים עשר דורות, אלא הפשט הוא, שאלהו ראה שנים עשר דורות וראה את התמורות

א"ת 1234567

והתהפוכות שחלו במשך הזמן, וראה את ירידת הדורות יותר ויותר, עם כל זאת כאשר הגיע לדור השנים עשר, הוא לא זלזל בדור זה, וראה את המעלות המיוחדות שיש גם בדור האחרון, הוא ידע לגלות את הכח שיש בכל יהודי את המעלה הממונה בקרבן, את הגדלות שיש בכל אחד מישראל, ואת הטוב שניתן ללמוד מכל דור ודור.

הסבא שימש את אחד מגדולי תלמידי החידושי הרי"ם זי"ע הרב מביאלע זצוק"ל בעל ה"רמזי דחכמתא", והיה קשור אליו ביותר, מאוחר יותר היה מקורב לאדמורי"ם מראדזין ומסמריקוב זצוק"ל לאחר המלחמה, המשיך להתאבק בעפר רגליהם של צדיקים והיה מקורב לה"בית ישראל" ולה"חזון איש".

א"ת 1234567

היכן שראה אדם גדול, יהודי גדול, התקשר אליו בקשר אמיץ ודבק בו. אצל כל אחד, כשמצא אצלו הנהגה טובה, איזה הידור, שם ליבו לכך ואימץ לעצמו הנהגות שונות וחשב וחיפש תמיד כיצד לנהוג באופן נעלה יותר וכמה יהיה טוב יותר, היכן שרק ראה דבר טוב שאפשר ללמוד ממנו, שאפשר להיות עי"ז יותר טוב.

אוצר החכמה

א"ת 1234567

יעזור השי"ת שיהיה מליץ יושר לסבתא שתהיה בריאה לאוי"ט לכל הילדים ולכל המשפחה, שכל אחד יושע במה שצריך, ויבולע המוות לנצח במהרה אמן.